

REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA AGENCIJA ZA NADZOR
FINANCIJSKIH USLUGA

Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (u daljnjem tekstu: Hanfa) zaprimila je zahtjev za tumačenje odredaba Zakona o osiguranju (Narodne novine br. 30/2015, 112/2018, 63/2020, 133/2020, 151/2022, 152/2024, 151/2025, u daljnjem tekstu: ZOS) i to u sljedećem dijelu:

(i) postoje li zapreke da broker i agencija za zastupanje imaju sklopljen ugovor o poslovnoj suradnji temeljem kojeg broker usmjerava određeni dio portfelja prema agenciji za zastupanje?

(ii) može li broker ostvarivati ugovorenu naknadu od agencije za zastupanje koja bi se obračunavala na temelju stvarno ostvarene provizije agencije od društava za osiguranje te kako bi se takva naknada trebala evidentirati kod brokera?

(iii) smatra li Hanfa da bi takav model bio dopušten s aspekta odredbi Zakona o osiguranju i drugih propisa koji uređuju distribuciju osiguranja, uključujući pravila o sukobu interesa, transparentnosti i zaštiti interesa klijenata?

(iv) postoje li zakonske ili regulatorne prepreke da ista fizička osoba bude neposredni ili posredni vlasnik društva za brokerske poslove u osiguranju i agencije za zastupanje u osiguranju?

(v) ako takvo vlasništvo nije zabranjeno, postoje li posebni regulatorni zahtjevi ili ograničenja kojih bi takve povezane osobe trebale biti svjesne, osobito u pogledu upravljanja sukobom interesa, organizacijskih mjera, transparentnosti prema klijentima ili drugih propisanih obveza?

S obzirom na to da predmetni upit upućuje na nužnost poticanja, organiziranja i nadgledanja mjera za učinkovito funkcioniranje financijskih tržišta u smislu ujednačavanja postupanja subjekata nadzora iz članka 2. točke 2. Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga (Narodne novine br. 140/2005, 154/2011, 12/2012) postupa se kako slijedi.

Na temelju odredbe članka 15. točke 4. Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga (Narodne novine br. 140/2005, 154/2011, 12/2012) Hanfa je na sjednici Upravnog vijeća održanoj 10. rujna 2026. donijela

SLUŽBENO STAJALIŠTE

Uvodno, sukladno odredbi članka 401. stavka 1. ZOS-a poslove distribucije osiguranja na području Republike Hrvatske mogu obavljati distributeri osiguranja upisani u registar Hanfe, i to posrednik u osiguranju, sporedni posrednik u osiguranju i društvo za osiguranje. Kategorije posrednika u osiguranju (sukladno odredbi članka 402. stavka 1. ZOS-a) uključuju (između ostalog) društvo za zastupanje u osiguranju koje u ime i za račun jednog ili više društava za osiguranje ili društava za osiguranje iz druge države članice obavlja poslove distribucije osiguranja kao i društvo za brokerske poslove u osiguranju koje po nalogu stranke obavlja poslove distribucije osiguranja.

Distribucija osiguranja definirana je sukladno odredbi članka 399. stavka 1. točke 1. ZOS-a kao djelatnost predlaganja i sklapanja ugovora o osiguranju, savjetovanja o ugovorima o osiguranju ili obavljanja drugih pripremnih radnji za sklapanje ugovora o osiguranju, ili sklapanja takvih ugovora, ili pružanja pomoći pri upravljanju takvim ugovorima i njihovu izvršavanju, posebice u slučaju rješavanja odštetnog zahtjeva, uključujući pružanje informacija o jednom ili više ugovora o osiguranju u skladu s kriterijima koje odabiru stranke putem internetske stranice ili nekog drugog medija i sastavljanje rang-liste proizvoda osiguranja, uključujući i usporedbu cijena i proizvoda ili popust na cijenu ugovora o osiguranju, ako stranka može izravno ili neizravno sklopiti ugovor o osiguranju na internetskoj stranici ili drugom mediju.

U odnosu na prvo pitanje, napominjemo i kako sukladno odredbi članka 403. stavka 5. ZOS-a, posrednici smiju za obavljanje poslova distribucije osiguranja i distribucije reosiguranja koristiti samo usluge posrednika ili sporednog posrednika u osiguranju iz članka 401. ZOS-a i to samo za distribuciju onih vrsta osiguranja za koje su upisani u registar Hanfe ili notificirani za rad na području Republike Hrvatske, uključujući i društva za osiguranje i osobe iz članka 400. stavka 3. ZOS-a.

Osim navedenog, posrednik u osiguranju **može pružati podatke i informacije** o mogućim ugovarateljima osiguranja, posrednicima u osiguranju, posrednicima u reosiguranju, društvima za osiguranje ili društvima za reosiguranje, bez poduzimanja dodatnih koraka radi pružanja pomoći pri sklapanju ugovora o osiguranju ili reosiguranju, u kojem slučaju se sukladno odredbi članka 399. stavka 2. točke 3. ZOS-a, navedene aktivnosti ne bi smatrale distribucijom osiguranja ni distribucijom reosiguranja.

Zaključno, **ne postoje izričite zakonske zapreke da društvo za brokerske poslove u osiguranju i društvo za zastupanje u osiguranju imaju sklopljen ugovor o poslovnoj suradnji**, pri čemu pravna kvalifikacija pojedinih aktivnosti koje se obavljaju na temelju takvog ugovora ovisi o njihovom stvarnom sadržaju i načinu obavljanja. Pritom je potrebno razlikovati situaciju u kojoj društvo za brokerske poslove u osiguranju sudjeluje s drugim posrednikom u obavljanju poslova distribucije osiguranja od situacije u kojoj njegove aktivnosti ne predstavljaju distribuciju osiguranja u smislu članka 399. stavka 1. točke 1. ZOS-a, što se detaljnije opisuje u nastavku.

U odnosu na drugo pitanje, prvenstveno navodimo da je primitak (sukladno odredbi članka 399. stavka 1. točke 10. ZOS-a) definiran kao svaka provizija, naknada, naplata ili drugo plaćanje, uključujući svaku gospodarsku korist ili svaku financijsku ili nefinancijsku prednost ili poticaj koji se nude ili se daju **u pogledu aktivnosti distribucije osiguranja**. Drugim riječima,

provizija predstavlja cijenu usluge distribucije osiguranja koja se isplaćuje isključivo distributeru osiguranja i to isključivo za usluge distribucije osiguranja.

U slučaju suradnje dvaju posrednika odnosno društva za brokerske poslove u osiguranju i društva za zastupanje u osiguranju **u obavljanju poslova distribucije osiguranja** (a ne pukog usmjeravanja dijela portfelja) u smislu odredbe članka 403. stavka 5. ZOS-a, **nije zabranjeno da društvo za zastupanje u osiguranju dio provizije za obavljanu uslugu distribucije osiguranja isplati drugom posredniku** (odnosno društvu za brokerske poslove u osiguranju), s time da društvo za zastupanje u osiguranju proviziju naplaćuje neposredno od društva za osiguranje (sukladno odredbi članka 435. stavka 4. ZOS-a). Drugim riječima, ako u poslovima distribucije osiguranja sudjeluje više posrednika, oni mogu sukladno odredbama ugovora o poslovnoj suradnji podijeliti proviziju.

S druge strane, ako bi aktivnosti društva za brokerske poslove u osiguranju sukladno ugovoru o poslovnoj suradnji bile ograničene na aktivnosti koje se sukladno članku 399. stavku 2. točki 3. ZOS-a **ne smatraju poslovima distribucije osiguranja** kako su definirani odredbama ZOS-a, društvo za zastupanje u osiguranju ne bi moglo društvu za brokerske poslove u osiguranju isplatiti dio provizije s obzirom da isti ne bi obavljao poslove distribucije osiguranja. Neovisno o navedenom, društvu za zastupanje u osiguranju **ne bi bilo zabranjeno isplatiti društvu za brokerske poslove u osiguranju drugu vrstu naknade** (koja ne predstavlja primitak/proviziju kako je definirana u smislu ZOS-a) **za pružene usluge** (koje ne predstavljaju poslove distribucije osiguranja) sukladno odredbama ugovora o poslovnoj suradnji (na koji ugovor bi se primjenjivale odredbe Zakona o obveznim odnosima odnosno odredbe ostalih primjenjivih propisa). Pritom način utvrđivanja takve naknade, uključujući njezino eventualno vezivanje uz proviziju ostvarenu od društva za osiguranje, može predstavljati jednu od okolnosti relevantnih za ocjenu stvarne prirode poslovnog odnosa i aktivnosti koje društvo za brokerske poslove u osiguranju obavlja. Drugim riječima, u navedenom slučaju ugovaranje naknade za usmjeravanje dijela portfelja **ne bi trebalo biti formirano na način da je isplata izražena u odnosu na ostvarenu proviziju** (neovisno o tome je li određena u postotku ili fiksnom iznosu od ostvarene provizije) s obzirom da bi isto moglo ukazivati na to da se radi o naknadi za uslugu distribucije osiguranja.

U odnosu na treće pitanje, a uzimajući u obzir sve ranije navedeno, navodimo da ZOS ne zabranjuje opisani oblik poslovne suradnje, međutim, skrećemo pozornost da obveze koje proizlaze iz konkretnog poslovnog modela ovise o stvarnom sadržaju aktivnost koje svaki od posrednika obavlja te o ispunjavanju svih obveza propisanih ZOS-om, poput obveze iz članka 430. ZOS-a prema kojoj distributeri osiguranja prilikom distribucije osiguranja moraju uvijek postupati **pošteno, pravedno i profesionalno** u skladu s najboljim interesima svojih stranaka te ne smiju primati niti davati primitke kao niti ocjenjivati učinkovitost svojih zaposlenika na način koji je protivan najboljem interesu stranaka, kao i obveza koje proizlaze iz odredbe članka 431. ZOS-a o općim informacijama koje posrednik u osiguranju pruža stranci prije sklapanja ugovora o osiguranju i odredbe članka 432. ZOS-a o sukobu interesa i transparentnosti.

Osim navedenog, ističemo kako je svaki posrednik u osiguranju, neovisno o kategoriji, dužan prilikom distribucije osiguranja pridržavati se svih zakonom i podzakonskim propisima propisanih pravila distribucije osiguranja, primjenjivih na specifičnu kategoriju posrednika kojoj pripada te obavljati poslove distribucije osiguranja u skladu s pravilima struke, štititi interese svog nalogodavca te postupati pošteno, pravedno i profesionalno u skladu s najboljim interesima svojih stranaka.

U odnosu na četvrto pitanje, sukladno odredbama članka 412. ZOS-a, a prije upisa osnivanja u odgovarajući registar, pravna osoba mora dobiti dozvolu Hanfe za obavljanje poslova distribucije osiguranja prema kategoriji posrednika navedenoj u zahtjevu za izdavanje dozvole za obavljanje poslova distribucije osiguranja. Zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje poslova distribucije osiguranja, između ostalog, mora sadržavati i podatke o identitetu dioničara ili članova posrednika, bilo da se radi o fizičkim bilo o pravnim osobama, koji imaju vlasnički udio u temeljnom kapitalu posrednika u osiguranju veći od 10 % te podatke o identitetu osoba (ime, prezime, adresa prebivališta, OIB fizičke osobe ili tvrtka, sjedište, OIB pravne osobe) koje su u uskoj povezanosti s tim posrednikom u osiguranju. Osim navedenog, predmetni zahtjev mora sadržavati i očitovanje iz kojeg proizlazi da ti udjeli ili uska povezanost nisu prepreka učinkovitom izvršavanju nadzornih ovlasti Hanfe.

Iz navedenog proizlazi da sukladno relevantnim propisima koji uređuju pružanje poslova distribucije osiguranja, činjenica da je određena fizička osoba član (odnosno posredni/neposredni vlasnik) društva za brokerske poslove u osiguranju **ne mora** sama po sebi predstavljati **ograničavajuću i/ili isključujuću okolnost** da ista fizička osoba bude član (odnosno posredni/neposredni vlasnik) društva za zastupanje u osiguranju.

U odnosu na peto pitanje, Hanfa posebice skreće pažnju na odredbu članka 412. stavka 2. točke 5. ZOS-a prema kojoj zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje poslova distribucije osiguranja za društvo za zastupanje u osiguranju i društvo za brokerske poslove u osiguranju mora sadržavati očitovanje iz kojeg proizlazi da **udjeli ili uska povezanost nisu prepreka učinkovitom izvršavanju nadzornih ovlasti Hanfe**. Osim navedenog, Hanfa još jednom skreće pažnju i na odredbe:

- članka 403. stavka 2. ZOS-a prema kojem je posrednik dužan obavljati poslove distribucije osiguranja i distribucije reosiguranja u skladu s pravilima struke i štiti interese svog nalogodavca,
- članka 430. ZOS-a kojim se propisuju načela sukladno kojima svaki distributer osiguranja mora postupati,
- članka 431. ZOS-a o općim informacijama koje distributeri osiguranja moraju pružiti stranci prije sklapanja ugovora o osiguranju kao i
- članka 432. ZOS-a o sukobu interesa i transparentnosti.

Ovo službeno stajalište objavljuje se na internetskoj stranici Hanfe.

KLASA: 008-02/21-03/01
URBROJ: 326-01-70-72-26-20
Zagreb, 10. rujna 2026.

**ZAMJENICA PREDSEDNIKA
UPRAVNOG VIJEĆA
Anamarija Staničić**